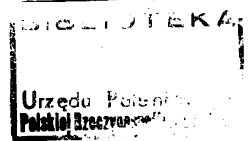

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

DO 1h 3/16

Nr 25084.

Kl. 76 c, 20/05.

Sächsische Textilmaschinenfabrik vorm. Rich. Hartmann
Aktiengesellschaft
(Chemnitz, Niemcy).

Przędzarka wózkowa z różnicową przekładnią zwrotną.

Zgłoszono 22 marca 1935 r.

Udzielono 15 czerwca 1937 r.

Pierwszeństwo: 16 kwietnia 1934 r. dla zastrz. 1—2; 23 lipca 1934 r. dla zastrz. 3—5; 29 października 1934 r. dla zastrz. 6 (Niemcy).

Przedmiotem wynalazku niniejszego jest przędzarka wózkowa z różnicową przekładnią zwrotną.

Przekładnia ta ma na celu uzyskanie dokładnej i ciągłej regulacji szybkości obrotów wrzeciona, bez potrzeby stosowania do tego celu siły napędowej samej przędzarki wózkowej.

W tym celu tarcza przekładni różnicowej, stosowana dotychczas podczas przędzenia jako tarcza hamulcowa, jest napędzana według wynalazku z określoną w odniesieniu do każdego położenia wózka szybkością obrotową za pomocą urządze-

nia napędowego, regulowanego w sposób ciągły, lub regulowanej siły hamowania.

Na rysunku przedstawiono przedmiot wynalazku w kilku przykładach wykonania.

Wzmiankowana tarcza przekładni różnicowej jest połączona według fig. 1 z regulowaną hamulcową prądnicą prądu stałego. Litera *a* oznacza przekładnię napędową przędzarki wózkowej z silnikiem głównym *b*, litera *c* oznacza wózek z wałem *d* bębna wrzecionowego. Na wale tym osadzona jest zwykła zwrotna przekładnia różnicowa *e*, posiadająca tarczę hamulco-

wą f do nadawania skrętu przedzy podczas wyjazdu wózka oraz drugą tarczę hamulcową g do odwoju wrzecion. Do zatrzymywania tarcz hamulcowych służą szczęki hamulcowe h_1 i h_2 . Różnicowa przekładnia zwrotna e jest napędzana za pomocą koła linkowego k i linki i . Tarcza hamulcowa f jest zaopatrzona w wieniec zębaty l , z którym zazębia się kółko zębate m hamulcowej prądnicy n prądu stałego.

Według fig. 1 — 4 hamulcową prądnice n prądu stałego stanowi prądnica, której obwód twornika, czyli obwód zewnętrzny, jest zamknięty poprzez elektryczny opornik regulacyjny o . Obrotowy narząd kontaktowy tego opornika podczas wyjazdu wózka jest rozrządzany za pomocą zębátky p , odwijającej się linki lub innego środka, a podczas wjazdu wózka jest sprowadzany w położenie początkowe.

Hamulcowa prądnica prądu stałego może być wykonana jako zwykła prądnica szeregową (fig. 2) lub też może być zaopatrzona we wzbudzenie obce (fig. 3), zasilane prądem z sieci prądu zmiennego poprzez prostownik (fig. 3). Według fig. 4 obwód wzbudzania prądnicy hamulcowej jest połączony jak na fig. 3, a obwód twornika — jak na fig. 2.

Działanie tego urządzenia jest następujące. Na początku wyjazdu wózka prąd z twornika prądnicy hamulcowej płynie przez największy opór i wskutek tego nie daje wcale momentu hamującego względnie tylko bardzo mały moment hamujący. W miarę dalszego ruchu wyjazdowego wózka opór w obwodzie twornika stale się zmniejsza tak, iż moment hamujący wzrasta na tyle, że tarcza hamulcowa f zatrzymuje się zupełnie lub niemal zupełnie. W tej chwili szczęki hamulcowe h_1 zapewniają całkowite zatrzymanie tarczy hamulcowej, aż do ukończenia nadania przedzy skrętu. Następnie szczęki hamulcowe h_1 zwalniają się, natomiast szczęki hamulcowe h_2 przytrzymują tarczę hamulcową g przed

odwojem wrzecion. Podczas wjazdu wózka obydwie tarcze f i g są wolne, a narząd łącznikowy opornika o zostaje cofnięty w położenie początkowe.

Zamiast elektrycznego tłumienia można stosować również tłumienie mechaniczne, np. za pomocą regulowanego hamulca hydraulicznego w (fig. 5).

Według fig. 6 tarcza f jest sprzężona z narządem napędowym, regulującym jej szybkość obrotową. Do tego celu służy regulowana przekładnia ciągła r , np. przekładnia redukcyjna systemu Flendera, która za pomocą napędu linowego lub łańcuchowego t jest napędzana obracającą się osłoną (obsadą kół obiegowych) różnicowej przekładni zwrotnej. Narządy (tarcze klinowe q) przekładni r są sterowane w celu zmiany stosunku przekładni w ten sposób, że kółko zębate, toczące się po zębacie p , zmienia wzajemną odległość tarcz klinowych q . Do sterowania nadają się oczywiście i inne środki, np. mechanizmy dźwigniowe, nastawiane mechanicznie lub elektrycznie z odległości, regulatory odśrodkowe, mechanizmy poruszające i t. d.

Ten sam cel można osiągnąć według fig. 7 w ten sposób, że tarcza f napędza się za pomocą regulowanego silnika, np. silnika s , napędzanego powietrzem i sterowanego samoczynnie w podany sposób. Szybkość obrotowa wrzeciona może zmieniać się nie tylko przez opóźnianie obrotów tarczy f , lecz i jej przyspieszanie za pomocą urządzenia napędowego — silnika s .

Jako środki do regulowania obrotów tarczy nadają się również przekładnie hydrauliczne, przekładnie z bębnami stożkowymi i t. d.

Wreszcie w tym samym celu tarcza f może być wystawiona na działanie elektrycznego hamulca indukcyjnego, którego strumień magnetyczny jest regulowany. W przykładzie, przedstawionym na fig. 8, hamulec indukcyjny składa się z dwóch magnesów elektrycznych 5 i 6, umieszczonych

z obydwóch stron tarczy hamulcowej f . Uzwojenia magnesnic są połączone szeregowo i zasilane z małej prądniczki prądu stałego 7, której twornik jest napędzany za pomocą kółka k i wału głównego przędzarki wózkowej. Opornik regulowany o jest włączony w obwód magnesnic, a jego obrotowe ramię kontaktowe jest nastawiane podczas wjazdu i wyjazdu wózka. W obwód ten włączony jest poza tym wyłącznik 9, zbocznikowany dużym opornikiem 10, przy czym wyłącznik ten po ruchu odbicia aż do końca wjazdu wózka pozostaje otwarty odłączając wtedy w ten sposób działanie magnetyczne magnesnic.

Na początku wyjazdu wózka uzwojenia hamulca indukcyjnego są połączone poprzez duży opór opornika o , tak iż nie wywołują żadnej lub niemal żadnej siły hamowania. W miarę dalszego ruchu wyjazdowego wózka opór o stale się zmniejsza, a siła hamowania wzrasta na tyle, że tarcza f prawie się zatrzymuje.

Jako twornik hamulca indukcyjnego może być stosowana również specjalna tarcza sprzężona z tarczą f .

Zastrzeżenia patentowe.

1. Przędzarka wózkowa z różnicową przekładnią zwrotną, znamienna tym, że tarcza (f) różnicowej przekładni zwrotnej, używana dotychczas przy przędzeniu jako tarcza hamulcowa, jest sprzężona z regulowaną hamulcową prądnicą prądu

stałego (n , fig. 1), przy czym prądnicą nadaje przekładni różnicowej (e) szybkość obrotową, odpowiadającą każdemu miejscu wyjazdu wózka.

2. Przędzarka wózkowa według zastrz. 1, znamienna tym, że w obwód prądnicą włączony jest regulowany opornik elektryczny (o), nastawiany wózkiem za pomocą przekładni linkowej lub innej.

3. Przędzarka wózkowa według zastrz. 1, znamienna tym, że tarcza (f) jest połączona z mechaniczną przekładnią tłumiącą, np. z hamulcem hydraulicznym (fig. 5).

4. Przędzarka wózkowa według zastrz. 1, znamienna tym, że tarcza (f) jest połączona ze środkami napędowymi, np. ze źródłem siły, za pomocą regulowanej w sposób ciągły przekładni (r , fig. 6).

5. Przędzarka wózkowa według zastrz. 1 i 4, znamienna tym, że tarcza (f) jest połączona z silnikiem (s), regulowanym w sposób ciągły (fig. 7).

6. Przędzarka według zastrz. 1, znamienna tym, że w pobliżu tarczy (f) lub napędzanej przez nią osobnej tarczy umieszczony jest hamulec indukcyjny, którego strumień magnetyczny daje się regulować (fig. 8).

Sächsische
Textilmaschinenfabrik
vorm. Rich. Hartmann
Aktiengesellschaft.
Zastępca: M. Skrzykowski,
rzecznik patentowy.

